

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Lagen om handel med skogsodlingsmaterial förslås bli så ändrad att det säkerställs att till den finländska marknaden kan föras in sådant material som avses i Europeiska gemenskapens direktiv om saluföring av skogsförökningsmaterial och Europeiska gemenskapens direktiv om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen. Lagen förslås bli ändrad också så att material som uppfyller det sist nämnda direktivets kvalitets-

krav på skogsodlingsmaterial inte får kontrolleras förrän det anländer till mottagaren. Möjligheten att förbjuda export av skogsodlingsmaterial förslås bli slopad.

Vidare föreslås lagens hänvisningar till annan lagstiftning bli uppdaterade.

Den föreslagna lagen har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen och avsikten är att den skall träda i kraft samtidigt som medlemskapet.

MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Den i Finland gällande lagstiftningen om skogsodlingsmaterial

Lagen om handel med skogsodlingsmaterial (684/79) stadgar om handel med frön, plantor, sticklingar och annat förökningsmaterial. Lagen gäller handel med skogsodlingsmaterial samt import och export av sådant. Tillsynen över efterlevnaden av lagen utövas av jord- och skogsbruksministeriet, som kan anlita skogscentralerna, skogsnämnderna samt särskilt förordnade personer för att bistå vid kontrollen.

Förhandsanmälan om import och export av skogsodlingsmaterial skall göras till jord- och skogsbruksministeriet, som kan förbjuda importen om materialet med hänsyn till dess ursprung inte anses lämpligt för odling i Finland eller om importören inte lämnar de uppgifter om materialet som skall anses behövliga. Export kan förbjudas om den skulle medföra brist på skogsodlingsmaterial i Fin-

land eller här leda till användning av skogsodlingsmaterial av oändamålsenligt ursprung.

Importerat material skall i regel kontrolleras, men ministeriet kan tillåta import av ett visst parti även utan kontroll. Om ett parti skogsodlingsmaterial inte uppfyller kvalitetskraven skall det genom importörens försorg återsändas eller förstöras.

Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av lagen utfärdat ett beslut om handel med skogsodlingsmaterial (1533/92) med närmare bestämmelser om härkomstklassificering, kvalitetskrav, uppgifter som skall antecknas på frövaruförpackningar och uppgifter som skall lämnas plantköpare samt om bokföring av skogsodlingsmaterial.

1.2. Förpliktelser som orsakas av Finlands eventuella anslutning till Europeiska unionen

Inom Europeiska unionen gäller rådets direktiv om saluföring av skogsförökningsmaterial (66/404/EEG), nedan handelsdirektivet,

jämte ändringar samt rådets direktiv om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen (71/161/EEG), nedan kvalitetsdirektivet, jämte ändringar. Syftet med direktiven är att avveckla handelsrestriktionerna mellan medlemsstaterna genom att skapa gemensamma regler för fastställande av skogsförökningsmaterialets genetiska kvalitet och materialets ursprung samt genom att uppställa gemensamma kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial. Utan särskilt tillstånd får endast i direktiven angivna begränsningar uppställas för handel med material som uppfyller direktivens krav mellan medlemsstaterna.

Enligt fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (anslutningsfördraget) får Finland till utgången av år 1999 hålla kvar sin nationella lagstiftning om handel med skogsodlingsmaterial på finskt territorium. Dessutom får Finland till utgången av år 2001 saluföra material som inte uppfyller kraven i handelsdirektivet och som har skaffats under övergångstiden. Saluföring av sådant material i unionens nuvarande medlemsstater är tillåtet endast med undantagslov. Om Sverige och Norge ansluter sig till unionen får emellertid material som inte uppfyller det ovan nämnda direktivets krav saluföras på deras område utan undantagslov. Dessutom kan från Sverige och Norge till Finland importeras material som inte uppfyller direktivens krav, under förutsättning att det uppfyller de krav som den nationella lagstiftningen ställer. Från och med anslutningstidpunkten måste Finland tillämpa direktivets föreskrifter som säkerställer att material som uppfyller direktivets krav släpps in på den finländska marknaden.

Finland får inom sitt territorium hålla i kraft sin lagstiftning om yttre kvalitetsnormer för skogsodlingsmaterial ända till utgången av 1999. Skogsodlingsmaterial som inte uppfyller kraven i kvalitetsdirektivet får marknadsföras i gemenskapens medlemsstater endast med undantagslov. Det måste säkerställas att material som uppfyller direktivets krav släpps in på den finländska marknaden. Den nationella lagstiftningen måste samordnas med direktivet inom den nämnda tiden.

1.3. Bedömning av nuläget

Verkställigheten av anslutningsfördraget förutsätter ändringar i författningarna om import,

myndighetskontroller och kvalitet samt materialinformation. Kontrollen i samband med import av plantor och växtdelar från Europeiska unionens medlemsstater måste slopas om materialet åtföljs av ett officiellt certifikat varav det framgår att materialet är officiellt kontrollerat. Det går inte att förbjuda import av material som uppfyller direktivens krav. Den i lagen för närvarande stadgade möjligheten att förbjuda export av skogsodlingsmaterial föreslås bli slopad eftersom den begränsar handelns frihet och varornas fria rörlighet. Lagens hänvisningar till andra lagar och organisationer måste uppdateras. Också det beslut måste ändras som jord- och skogsbruksministeriet har utfärdat med stöd av lagen om handel med skogsodlingsmaterial.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Export av skogsodlingsmaterial

Möjligheten att förbjuda export av skogsodlingsmaterial föreslås bli slopad av den anledningen att den begränsar handelns frihet och den fria rörligheten för varor. Det har inte förekommit situationer där export av skogsodlingsmaterial skulle ha utgjort något hot mot tillgången på material i hemlandet. Eftersom det inte längre kommer att vara möjligt att förbjuda export bortfaller också behovet att göra anmälan om export till jord- och skogsbruksministeriet. De erforderliga ändringarna föreslås i 7 §.

2.2. Import och kontroller av skogsodlingsmaterial

Enligt anslutningsfördraget får det inte ställas hinder för att på den finländska marknaden släppa in odlingsmaterial som uppfyller de ovan nämnda direktivens krav. Därför föreslås att i 8 § tas in ett stadgande enligt vilket importförbud inte får utfärdas för material som uppfyller de krav som de ifrågavarande direktiven ställer. Enligt det föreslagna stadgandet får material av detta slag importeras endast om det åtföljs av ett sådant certifikat som avses i artikel 12 i handelsdirektivet.

Enligt artikel 13 i kvalitetsdirektivet skall medlemsstaterna säkerställa att växtdelar och småplantor inte utsätts för officiell kvalitets-

kontroll fram till leveranstillfället hos mottagaren, om de är officiellt kontrollerade. Av denna anledning föreslås att i 9 § tas in ett tillägg om ett undantagsförfarande i fråga om material av denna art.

Eftersom det stadgas i 7 § att anmälan om import av skogsodlingsmaterial skall göras till jord- och skogsbruksministeriet, stryks omnämmandet i 9 § om anmälningsskyldigheten som obehövligt.

2.3. Andra ändringsförslag

Med tanke på Finlands eventuella medlemskap i Europeiska unionen förnyas också växtskyddslagen (127/81) som bäst. Detta är det skäl att beakta i en hänvisning till växtskyddslagen. Statens frökontrollanstalt har dragits in och dess uppgifter sköts av kontrollcentralen för växtproduktion. Dessutom har en ny lag om grunderna för avgifter till staten stiftats (150/92). Hänvisningarna föreslås bli uppdaterade i dessa avseenden.

3. Propositionens verkningar

Nästan allt skogsodlingsmaterial som används i Finland är av inhemskt ursprung. Import och export av frön och planter har förekommit huvudsakligen från och till Sverige och Estland. Dessutom har från utomeuropeiska länder importerats mindre mängder frön av trädarter som är främmande för vårt land.

Handeln med skogsodlingsmaterial mellan Finland och Europeiska unionens nuvarande medlemsstater har varit ytterst begränsad. Detta beror på att det till följd av skillnaderna i de klimatologiska förhållandena i allmänhet inte är möjligt att använda skogsodlingsmaterial som producerats i dessa länder utan att trädens hårdighet äventyras. Detsamma gäller möjligheterna att i dessa länder använda skogsodlingsmaterial som producerats i Finland. Av

denna anledning väntas importen av skogsodlingsmaterial från Europeiska unionens nuvarande medlemsstater knappast öka, även om möjligheten att med hänvisning till materialets ursprung förbjuda import skulle slopas.

De föreslagna ändringarna bedöms inte ha någon väsentlig betydelse för exporten av skogsodlingsmaterial.

Propositionen har inga verkningar på den offentliga ekonomin och inte heller några organisatoriska verkningar.

4. Ärendets beredning

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden har begärts från Forststyrelsen, Skogsforskningsinstitutet, Skogscentralen Tapio, Stiftelsen för skogsträdsförädling, Maa- ja metsätöluustuottajain Keskusliitto-Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK r.y., Taimi-Tapio Oy, Itä-Suomen Taimi Oy och Pohjan Taimi Oy. De som givit utlåtanden har inte haft väsentliga anmärkningar mot förslaget.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

På grund av lagens hänvisning till den nya växtskyddslagen är det skäl att den träder i kraft samtidigt som denna.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som Finlands EU-medlemskap, som enligt anslutningsfördraget träder i kraft den 1 januari 1995.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 24 augusti 1979 om handel med skogsodlingsmaterial (684/79) 4, 7 och 8 §§, 9 § 1 och 2 mom., 10 § 1 mom. och 12 §, av dessa lagrum 4 och 7 §§, 9 § 1 och 2 mom. samt 10 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 8 februari 1991 (272/91) och 8 § delvis ändrad genom sist nämnda lag samt genom lag av den 11 december 1981 (848/81), som följer:

4 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de med stöd av den utfärdade stadgandena och bestämmelserna utövas av jord- och skogsbruksministeriet. Iakttagandet av förbud och begränsningar i fråga om import övervakas dessutom av tullverket. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid tillsynen.

7 §

Den som ämnar importera skogsodlingsmaterial skall i god tid göra anmälan därom hos jord- och skogsbruksministeriet.

Till anmälan om sådant skogsodlingsmaterial som skall importeras eller som avses i 8 § 2 mom., skall fogas av jord- och skogsbruksministeriet bestämda uppgifter om materialets ursprung och övriga omständigheter som skall anses behövliga.

8 §

Är det sannolikt att skogsodlingsmaterial som skall importeras inte är lämpat för odling i Finland, eller lämnar importören inte i 7 § 2 mom. nämnda uppgifter om skogsodlingsmaterialet, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda importen.

Förbud som avses ovan i 1 mom. får dock inte utfärdas i fråga om ett sådant parti skogsodlingsmaterial vilket införs till landet för vidtagande av åtgärd som hör till produktionen av visst skogsodlingsmaterial och vilket inte används för skogsodling i Finland.

Förbud får inte heller utfärdas i fråga om skogsodlingsmaterial som uppfyller kraven i rådets direktiv om handel med skogsodlingsmaterial (66/404/EEG) och i rådets direktiv om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen (71/161/EEG). Sådant material får importeras

endast försett med sådant certifikat som avses i artikel 12 i det först nämnda direktivet.

I fråga om skogsodlingsmaterial som importeras gäller dessutom vad som stadgas i växtskyddslagen (/).

9 §

Importerat skogsodlingsmaterial får inte säljas eller användas för sitt ändamål förrän jord- och skogsbruksministeriet har kontrollerat det. Ministeriet kan dock ge tillstånd till försäljning eller användning av ett visst parti skogsodlingsmaterial även utan kontroll. Växtdelar och plantor som har försetts med certifikat enligt 8 § 3 mom., inklusive anteckning om sådan kontroll som avses i artikel 13 i direktivet om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen får dock inte kontrolleras förrän materialet anländer till mottagaren.

Andra myndigheter är skyldiga att ge handräckning för kontrollen. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid kontrollen.

10 §

Kontrollcentralen för växtproduktion eller jord- och skogsbruksministeriet skall granska skogsodlingsmaterial (efterkontroll), om en köpare av sådant material vill försäkra sig om att de uppgifter som lämnats om detta är riktiga eller att det uppfyller kvalitetsfordringarna. Anhållan om efterkontroll skall göras inom en tid som bestäms genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

12 §

För undersökningar och kontroller som avses i denna lag skall till staten erläggas avgifter vilkas storlek och grunder bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Avgifter uppbärs dock inte om undersökning

eller kontroll har utförts på initiativ av en myndighet som avses ovan i 4 §.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 2 september 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

Lag

om ändring av lagen om handel med skogsodlingsmaterial

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 24 augusti 1979 om handel med skogsodlingsmaterial (684/79) 4, 7 och 8 §§, 9 § 1 och 2 mom., 10 § 1 mom. och 12 §, av dessa lagrum 4 och 7 §§, 9 § 1 och 2 mom. samt 10 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 8 februari 1991 (272/91) och 8 § delvis ändrad genom sist nämnda lag samt genom lag av den 11 december 1981 (848/81), som följer:

Gällande lag

4 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de med stöd av den utfärdade stadgandena och bestämmelserna utövas av jord- och skogsbruksministeriet. Iakttagandet av förbud och begränsningar i fråga om import och export övervakas dessutom av tullverket. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid tillsynen.

7 §

Den som ämnar importera eller exportera skogsodlingsmaterial skall i god tid göra anmälan därom hos jord- och skogsbruksministeriet.

Till anmälan om skogsodlingsmaterial, som skall importeras skall fogas av jord- och skogsbruksministeriet bestämda uppgifter om materialets ursprung och övriga omständigheter som skall anses behövliga.

Till anmälan om skogsodlingsmaterial som skall exporteras eller om nedan i 8 § 2 mom. nämnt skogsodlingsmaterial skall fogas av jord- och skogsbruksministeriet bestämda uppgifter.

8 §

Är det sannolikt att skogsodlingsmaterial som skall importeras inte är lämpat för odling i Finland, eller lämnar importören inte i 7 § 2 och 3 mom. nämnda uppgifter om skogsodlingsmaterialet, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda importen. *Ministeriet kan förbjuda export av skogsodlingsmaterial, om exporten skulle medföra brist på skogsodlingsmaterial*

Föreslagen lydelse

4 §

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de med stöd av den utfärdade stadgandena och bestämmelserna utövas av jord- och skogsbruksministeriet. Iakttagandet av förbud och begränsningar i fråga om import övervakas dessutom av tullverket. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid tillsynen.

7 §

Den som ämnar importera skogsodlingsmaterial skall i god tid göra anmälan därom hos jord- och skogsbruksministeriet.

Till anmälan om sådant skogsodlingsmaterial som skall importeras *eller som avses i 8 § 2 mom.*, skall fogas av jord- och skogsbruksministeriet bestämda uppgifter om materialets ursprung och övriga omständigheter som skall anses behövliga.

8 §

Är det sannolikt att skogsodlingsmaterial som skall importeras inte är lämpat för odling i Finland, eller lämnar importören inte i 7 § 2 mom. nämnda uppgifter om skogsodlingsmaterialet, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda importen.

Gällande lydelse

i Finland eller här leda till användning av skogsodlingsmaterial av oändamålsenligt ursprung.

Ovan i 1 mom. avsedda förbud får dock icke utfärdas i fråga om sådant parti skogsodlingsmaterial, vilket införes till landet för vidtagande av åtgärd som hör till produktionen av visst skogsodlingsmaterial och vilket icke användes för skogsodling i Finland.

I fråga om skogsodlingsmaterial som införs till landet gäller dessutom vad i lagen om växtskydd (127/81) är stadgat.

9 §

Importerat skogsodlingsmaterial får inte säljas eller användas för sitt ändamål förrän jord- och skogsbruksministeriet har kontrollerat det. Ministeriet kan dock ge tillstånd till försäljning eller användning av ett visst parti skogsodlingsmaterial även utan kontroll.

Importören skall hos jord- och skogsbruksministeriet göra anmälan om import av skogsodlingsmaterial. Andra myndigheter är skyldiga att ge handräckning för kontrollen. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid kontrollen.

10 §

Statens frökontrollanstalt eller jord- och skogsbruksministeriet skall granska skogsodlingsmaterial (efterkontroll), om en köpare av sådant material vill försäkra sig om att de uppgifter som lämnats om detta är riktiga eller att det uppfyller kvalitetsfordringarna. Anhål-

Föreslagen lydelse

Förbud som avses ovan i 1 mom. får dock inte utfärdas i fråga om ett sådant parti skogsodlingsmaterial vilket införs till landet för vidtagande av åtgärd som hör till produktionen av visst skogsodlingsmaterial och vilket inte används för skogsodling i Finland.

Förbud får inte heller utfärdas i fråga om skogsodlingsmaterial som uppfyller kraven i rådets direktiv om handel med skogsodlingsmaterial (66/404/EEG) och i rådets direktiv om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen (71/161/EEG). Sådant material får importeras endast försett med sådant certifikat som avses i artikel 12 i det först nämnda direktivet.

I fråga om skogsodlingsmaterial som importeras gäller dessutom vad som stadgas i växtskyddslagen (/).

9 §

Importerat skogsodlingsmaterial får inte säljas eller användas för sitt ändamål förrän jord- och skogsbruksministeriet har kontrollerat det. Ministeriet kan dock ge tillstånd till försäljning eller användning av ett visst parti skogsodlingsmaterial även utan kontroll. *Växtdelar och plantor som har försetts med certifikat enligt 8 § 3 mom., inklusive anteckning om sådan kontroll som avses i artikel 13 i direktivet om yttre kvalitetsnormer för skogsförökningsmaterial som saluförs inom gemenskapen får dock inte kontrolleras förrän materialet anländer till mottagaren.*

Andra myndigheter är skyldiga att ge handräckning för kontrollen. Skogscentralerna och skogsnämnderna samt av jord- och skogsbruksministeriet förordnade personer kan anlitas för att bistå vid kontrollen.

10 §

Kontrollcentralen för växtproduktion eller jord- och skogsbruksministeriet skall granska skogsodlingsmaterial (efterkontroll), om en köpare av sådant material vill försäkra sig om att de uppgifter som lämnats om detta är riktiga eller att det uppfyller kvalitetsfordringarna.

Gällande lydelse

lan om efterkontroll skall göras inom en tid som bestäms genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

12 §

För ovan i denna lag avsedda undersökningar och konroller skall till staten erläggas avgifter vilka bestämmes i enlighet med de grunder som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73). Avgifter uppbäres dock icke, om undersökning eller kontroll utförts på initiativ av ovan i 4 § avsedd myndighet.

Föreslagen lydelse

Anhållan om efterkontroll skall göras inom en tid som bestäms genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

12 §

För undersökningar och kontroller som avses i denna lag skall till staten erläggas avgifter vilkas storlek och grunder bestäms enligt de grunder som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). Avgifter uppbärs dock inte om undersökning eller kontroll har utförts på initiativ av en myndighet som avses ovan i 4 §.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.
